

DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând cererea de recurs depusă de Cojuhari Evghenia, prin intermediul avocatului Croitor Alexei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cojuhari Evghenia către Cojuhari Natalia și Bolohan Octavian cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea prejudiciului moral în urma violenței domestice,

împotriva încheierii din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost resituită cererea de apel depusă de Cojuhari Evghenia, prin intermediul avocatului Croitor Alexei, împotriva hotărârii din 08 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a ț ă:

La 05 august 2020, Cojuhari Evghenia s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Cojuhari Natalia și Bolohan Octavian cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea prejudiciului moral în urma violenței domestice.

Prin hotărârea din 08 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea înaintată de Cojuhari Evghenia a fost admisă parțial.

La 20 decembrie 2020, avocatul Alexei Croitor, în interesele apelantei Cojuhari Evghenia, prin intermediu poștei electronice, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând instanței casarea parțială a acesteia, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost resituită cererea de apel depusă de Cojuhari Evghenia, prin intermediul avocatului Croitor Alexei, împotriva hotărârii din 08 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă.

La 04 aprilie 2021, Cojuhari Evghenia, prin intermediul avocatului Croitor Alexei, a declarat recurs împotriva încheierii din 11 februarie 2021 a Curții de Apel

Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel, restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat faptul că, din cauza restricțiilor impuse în instanțele de judecată în legătură cu situația pandemică, avocatul Croitor Alexei a fost nevoit să depună cererea de apel prin poșta electronică, iar instanța de apel nu a fost în drept să restituie apelul, fiind obligată să nu dea curs cererii de apel și să acorde apelantei un termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cojuhari Evghenia, prin intermediul avocatului Croitor Alexei, este întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată avocatului recurente la 23 martie 2021 (f.d. 54), iar cererea de recurs a fost expediată prin poșta electronică la 04 aprilie 2021 (f.d. 58-61), și prin intermediul oficiului poștal la 05 aprilie 2021 (f.d. 55). Astfel, Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost resituită cererea de apel depusă de Cojuhari Evghenia, prin intermediul avocatului Croitor Alexei, împotriva hotărârii din 08 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă. În motivarea acestei încheieri, instanța de apel a indicat că cererea de apel nu a fost semnată nici olograf, nici prin semnătură digitală.

Colegiul consideră pripită soluția Curții de Apel Chișinău, deoarece întru respectarea normelor de procedură și a principiului accesului liber la justiție, precum și ținând cont de perioada pandemică din țară, aceasta urma să nu dea curs cererii de apel și să-i acorde apelantei un termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Astfel, potrivit art. 368 din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs

cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Totodată, potrivit prevederilor art. 365 alin. (3) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său.

Ținând cont de prevederile citate, Colegiul conchide că instanța de apel nu a fost în drept să restituie apelul în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, ci urma să emită o încheiere în corespundere cu prevederile art. 368 din Codul de procedură civilă.

În circumstanțele constatate, Colegiul ajunge la concluzia, că apelantei i-au fost lezate drepturile procedurale prevăzute de art. 56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsită de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate și având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău. La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, reexaminând cauza, să se expună asupra tuturor probelor și să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Cojuhari Evghenia, prin intermediul avocatului Croitor Alexei.

Se casează încheierea din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cojuhari Evghenia către Cojuhari Natalia și Bolohan Octavian cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea prejudiciului moral în urma violenței domestice, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Bejenaru Iurie